

Petra Hovorková: Mo Yanův román Shengsi pilao a historická fikce v soudobé čínské literatuře

(posudek oponentky bakalářské práce)

Práce charakterizuje román významného současného spisovatele z ČLR, jehož dílo v poslední době proniká v překladech do západních jazyků i do USA a Evropy. Autorka zakládá charakteristiku románu na formálním a ideově tematickém rozboru tohoto konkrétního díla, které zároveň nahlíží v širším kontextu autorovy tvorby i žánru nové historické prózy, kam bývá řazen.

Práce je po všech stránkách výborně zvládnutá. Ocenění zaslouží celkové rozvržení, v němž nechybí ani kapitola o recepci studovaného díla v Číně a v anglosaském prostředí (včetně velmi případné zmínky o překladatelských postupech Howarda Goldblatta), výstižné shrnutí obsahu komplikovaně vystavěného románu (nejde jen o převyprávění, ale již o první fázi důmyslného rozboru) a nakonec vlastní rozbor významové výstavby. Závěr je logickým vyústěním předchozích kapitol a podává osobitou interpretaci románu.

Práce je založena na rozboru náročného čínského textu (přeložené ukázky svědčí nejen o schopnosti pracovat s čínským textem, ale také o překladatelském nadání) a využívá bohatou sekundární literaturu. Autorka suverénně propojuje znalosti z literární teorie s analýzou textu a v diskuzi s publikovanými recenzemi a staršími literárními rozborů tohoto románu formuluje přesvědčivě vlastní názor. Její obhajoba Mo Yanova tvrzení, že své dílo koncipoval jako reminiscenci na klasický čínský román, které někteří recenzenti zpochybnili, ukazuje i dobré porozumění tradičnímu čínskému narativu.

Práce je pečlivě zpracovaná, psaná se zjevnou schopností přesného uvažování a adekvátní formulace a s radostí ji doporučuji k obhajobě, jakož i navrhuji hodnocení známkou výborně. Přesto několik drobných poznámek spíše editorského rázu:

s. 8 (Úvod) – formulace „pod taktovkou Deng Xiaopinga“ má ráz spíše poklesle žurnalistický a není hodna jazyka, jímž je jinak práce psána;

tamtéž – autorka zde hovoří o vlivu politického uvolnění na autory 80. let; bylo by záhodno dodat, že uvolnění 80. let nepřišlo shora, ale bylo vybojováno autory, kteří v reakci na Kulturní revoluci považovali za zásadní smysl literatury otevírat cestu k nalezení pravdy o světě; formulace by si proto zasloužila zpřesnění v tomto smyslu (později ve vlastním textu práce autorka sama podobně charakterizuje Mo Yanovo dílo);

s. 22 – Jiang Rong není renomovaný autor, napsal jediný román, který měl obrovský úspěch, za dobrého spisovatele však považován není (alespoň v Číně ne)

s. 51 – v názvu Butong niandai de zhiqingyi pravděpodobně chybí morfém tong (tedy „...tongzhi qingyi“), přičemž spíše než „cítění“ mělo by se překládat „chování“ (ve smyslu archaismu „obcování mezi lidmi“);

s. 63 – zde je užito spojení „čínské myšlení“; s tímto jinak obecně užívaným pojmenováním doporučuji zacházet velmi opatrně, aby nevznikal dojem jakési blíže nespecifikované, odvěké a věčné, esenciální odlišnosti.